

RAPPORT FOR 1. KVARTAL 2017

Januar – mars (urevidert)

OM KOMMUNALBANKEN

Kommunalbanken finansierer viktige velferdsinvesteringer i norske kommuner. Vi skal bidra til stabil, rimelig og langsiktig lånefinansiering. Kommunalbanken er et heleid statlig aksjeselskap som drives forretningsmessig. Vi er blant landets største finansforetak og er klassifisert som systemviktig finansinstitusjon av norske myndigheter. Kommunalbanken har høyest oppnåelige kredittrating AAA/Aaa. Dette gir gode betingelser for vår innlåning i kapitalmarkedene. Vår visjon er «Langsiktig partner for lokal velferd».

FINANSIELLE NØKKELTALL

(Beløp i NOK 1 000 000)	januar-mars 2017	januar-mars 2016	2016
Resultat			
Netto renteinntekter	561	502	2 087
Kjernerresultat ¹	377	341	1 400
Resultat før skatt	480	343	919
Resultat etter skatt	360	257	689
Egenkapitalavkastning etter skatt ²	12,57 %	9,56 %	6,27 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ²	13,16 %	12,64 %	12,74 %
Totalkapitalavkastning etter skatt ²	0,34 %	0,24 %	0,16 %
Totalkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ²	0,35 %	0,32 %	0,33 %
Utlån			
Utbetaling nye lån	17 131	14 045	48 117
Samlede utlån ³	275 700	258 734	266 558
Likviditet³			
	117 390	107 746	116 413
Innlån			
Nye innlån	47 038	19 719	82 752
Tilbakekjøp av egne obligasjoner	654	138	1 159
Tilbakebetaling	34 391	39 529	93 926
Samlede innlån ³	394 409	362 743	376 785
Forvaltningskapital			
	431 253	417 937	418 327
Egenkapital			
Egenkapital	12 807	12 454	12 452
Totalkapitaldekning	21,01 %	18,58 %	21,45 %
Kjernekapitaldekning	18,11 %	16,33 %	18,39 %
Ren kjernekapitaldekning	16,67 %	14,91 %	16,86 %
Liquidity coverage ratio (LCR)⁴			
Total	819 %	1 251 %	1 116 %
NOK	2 999 %	1 823 %	1 848 %
EUR	285 %	i/a	558 % ⁵
USD	312 %	126 %	471 %
AUD	60 %	Uendelig	Uendelig
JPY	4 540 %	636 %	852 %

¹ Resultat etter skatt justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter skatt og andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

² Annualisert avkastning etter skatt i prosent av gjennomsnittlig kapital

³ Hovedstol

⁴ Liquidity coverage ratio (LCR) er et mål på den regulatoriske likviditetsreserven. LCR er definert som beholdning av likvide eiendeler over netto likviditetsutgang i en gitt stressperiode 30 kalenderdager frem.

⁵ Euro var ikke en signifikant valuta på dette tidspunktet.

GODT FØRSTE KVARTAL

Kommunalbanken oppnådde netto renteinntekter på 561 millioner kroner i første kvartal, mot 502 millioner i samme periode i 2016. Bankens utlånsvekst var på 9,1 milliarder kroner i første kvartal.

RESULTAT

Resultat etter skatt i første kvartal 2017 var 360 millioner kroner, mot 257 millioner kroner i tilsvarende periode i fjor. Netto renteinntekter i kvartalet var på 561 millioner kroner, en økning fra 502 millioner kroner fra samme periode i fjor. Økningen skyldes god underliggende drift og sterk utlånsvekst gjennom kvartalet. Resultatet inkluderer urealiserte tap på 29 millioner kroner knyttet til endringer i markedsverdien av bankens innlån, som følge av lavere kredittpåslag, mot et urealisert tap på 117 millioner kroner i samme periode i 2016. Bankens finansielle instrumenter holdes normalt til forfall og de urealiserte verdiendringenes effekt på resultatet reverseres ved en reversering i markedsbevegelsene eller når instrumentet forfaller.

Driftskostnadene hittil i år beløper seg til 50 millioner kroner mot 44 millioner kroner i samme periode i 2016. Driftskostnadene (annualisert) utgjør 0,04 prosent av forvaltningskapitalen.

Kommunalbanken oppnådde en avkastning på egenkapitalen på 12,57 prosent (annualisert) i årets tre første måneder. Justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter var egenkapitalavkastningen på 13,16 prosent.

UTLÅN

Utlånsporteføljen var ved utgangen av første kvartal på 275,7 milliarder kroner. Dette er en vekst på 9,1 milliarder kroner, tilsvarende 3,4 prosent, siden starten av året. Det har i kvartalet vært en god etterspørsel etter lån med ulik løpetid og bankens portefølje har vokst langs hele løpetidssegmentet i kvartalet. Kommunalbanken anser lån med lengre løpetid som sine kjerneprodukter. Lån til sertifikatvilkår inngår som en integrert del av bankens likviditets- og balansestyring og vil variere avhengig av underliggende markedsforhold. Porteføljen av lån til sertifikatvilkår kan justeres på kort varsel. Kommunalbanken skal være en stabil tilbyder av langsiktig finansiering av velferdsinvesteringer til

attraktive vilkår. Kommunalbankens markedsandel har økt noe i kvartalet.

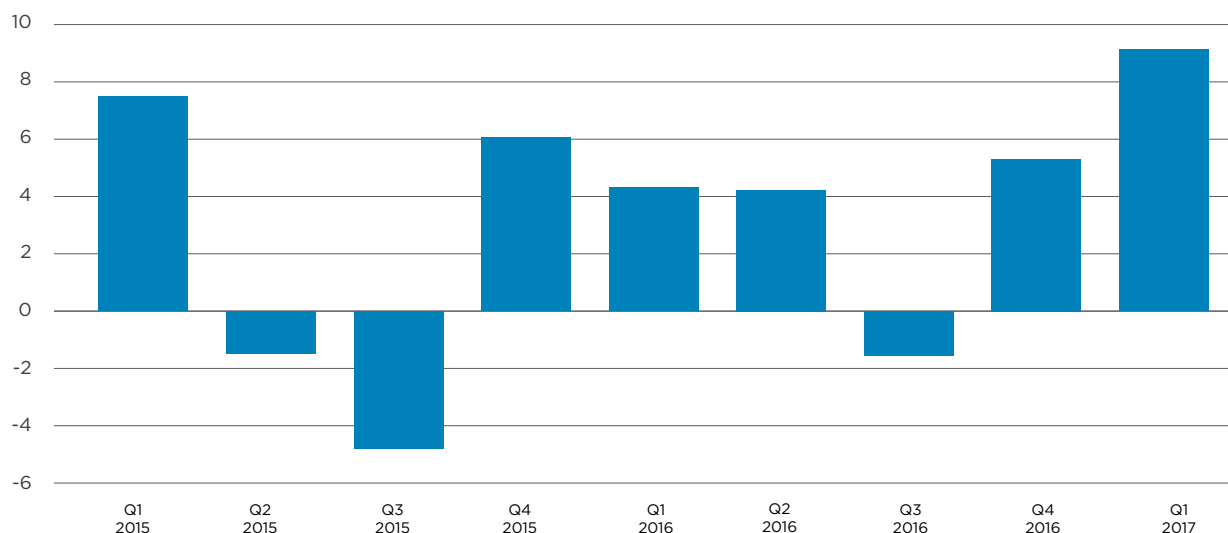
Utbetaling av nye lån var i kvartalet på 17,1 milliarder kroner, mot 14 milliarder kroner i første kvartal 2016.

FINANSMARKEDER

Innlånsaktiviteten i første kvartal 2017 har vært høyere enn tilsvarende periode i 2016 grunnet et større finansieringsbehov samt et mer positivt underliggende marked. Totalt er det utstedt obligasjoner for om lag 47 milliarder kroner fordelt på 135 låneopptak i 11 valutaer mot omlag 20 milliarder kroner samme periode 2016. I januar utstedte banken årets første benchmark på 1,5 milliarder amerikanske dollar. I februar ble bankens første transaksjon i britiske pund på tre år utstedt. Etterspørselen var god og transaksjonen, som på forhånd var satt til 250 millioner britiske pund, ble overtegnet. Etterspørselen fra det japanske privatmarkedet, det såkalte uridashi-markedet, har vært betydelig gjennom første kvartal og Kommunalbanken har utstedt obligasjoner

UTLÅNSVEKST

(tall i milliarder kroner)

til en verdi av 18 milliarder kroner. Lave innlånskostnader og god markedsadgang sikres gjennom bankens AAA/Aaa rating.

LIKVIDITETSFORVALTNING

Likviditetsreserven er plassert slik at institusjonen kan dekke alle forpliktelser de kommende 12 måneder uten ny opplåning. Likviditeten plasseres i rentepapirer utstedt av stater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker, obligasjoner med fortrinnsrett og kortsiktig mot finansforetak med høy kredittverdighet.

Likviditetsporteføljen holdes primært i utenlandsk valuta. Bevegelser i krona vil dermed medføre kortsiktige svingninger i likviditetsreserven. Porteføljen utgjorde 117,4 milliarder kroner per 31. mars 2017, mot 107,8 milliarder kroner i samme periode 2016.

KAPITAL

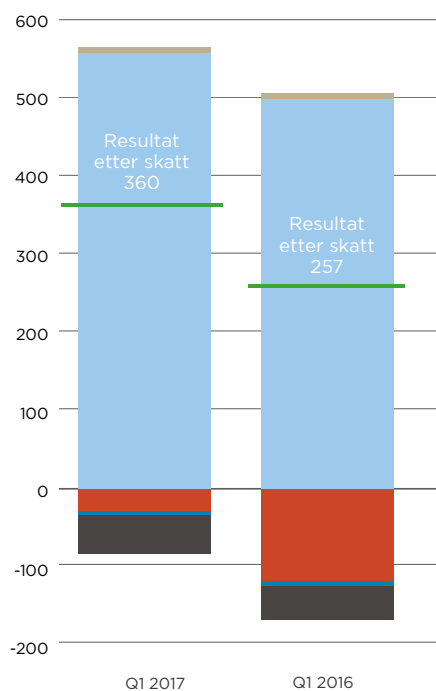
Tellende ansvarlig kapital utgjorde 14,5 milliarder kroner per 31. mars, kjernekapital utgjorde 12,5 milliarder kroner og ren kjernekapital 11,5 milliarder kroner. Forvaltningskapitalen er økt med 12,9 milliarder kroner siden årsskiftet.

Kommunalbanken hadde ved utgangen av 1. kvartal 2017 en ren kjernekapitaldekning på 16,67 prosent, en kjernekapitaldekning på 18,11 prosent og en total kapitaldekning på 21,01 prosent. Kommunalbankens myndighetsbaserte kapitalkrav utgjør 31. mars 2017 15,0 prosent ren kjernekapitaldekning, 16,5 prosent kjernekapitaldekning og 18,5 prosent total kapitaldekning.

Kommunalbanken innretter virksomheten slik at alle regulatoriske krav oppfylles til enhver tid. Fra 31. desember 2017 øker kravene til ren kjernekapitaldekning til 15,5 prosent, 17,0 prosent kjernekapitaldekning og 19,0 prosent total kapitaldekning.

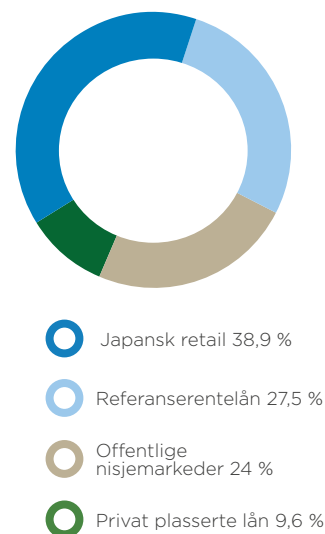
Oslo, 28. april 2017
Styret for Kommunalbanken AS

FORDELING AV RESULTAT ETTER SKATT (tall i millioner kroner)

- Gevinst/tap på markedstransaksjoner
- Netto renteinntekter
- Urealiserte verdiendringer
- Provisjons- og bankkostnader
- Driftskostnader

NYE INNLÅN januar-mars 2017

SAMMENDRATT DELÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Note	januar-mars 2017	januar-mars 2016	2016
Renteinntekter		1 536	1 377	5 617
Rentekostnader		975	875	3 530
Netto renteinntekter	1	561	502	2 087
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		9	5	32
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	2	-29	-117	-974
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner		7	7	15
Sum andre driftsinntekter		-31	-115	-991
Lønn og generelle administrasjonskostnader		36	32	125
Avskrivninger		5	5	20
Andre driftskostnader		9	7	32
Sum driftskostnader		50	44	177
Resultat før skatt		480	343	919
Skattekostnad		120	86	230
Resultat for regnskapsperioden		360	257	689
Andel tilordnet aksjonær		355	252	670
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		5	5	19

TOTALRESULTAT

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Note	januar-mars 2017	januar-mars 2016	2016
Resultat for regnskapsperioden		360	257	689
Andre innregnede inntekter og kostnader				
<i>Poster som ikke omklassifiseres til resultat</i>				
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsforpliktelse		0	0	-1
Herav skatt		0	0	0
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		0	0	-1
Totalresultat for perioden		360	257	688

BALANSE

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Note	31. mars 2017	31. mars 2016	31. desember 2016
Eiendeler				
Fordringer på kredittinstitusjoner	3,4	19 002	26 476	16 182
Utlån til kunder	3,4,5	276 984	261 375	267 521
Sertifikater og obligasjoner	3,4,7,8	117 278	112 403	118 550
Finansielle derivater	3,4	17 174	17 317	15 921
Utsatt skattefordel		0	201	0
Andre eiendeler		815	165	153
Sum eiendeler		431 253	417 937	418 327
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner	3,4	4 010	5 503	7 584
Obligasjongjeld	3,4,6	388 345	354 716	369 933
Finansielle derivater	3,4	23 608	42 676	26 275
Annen gjeld		426	42	45
Betalbar skatt		0	711	0
Utsatt skatt		12	0	12
Pensjonsforpliktelser		52	49	52
Ansvarlig lånekapital	3,4	1 992	1 787	1 974
Sum gjeld		418 445	405 484	405 875
Innskutt egenkapital		3 145	3 145	3 145
Fondsobligasjon		994	994	994
Opptjent egenkapital		8 309	8 058	8 314
Totalresultat for perioden		360	257	0
Sum egenkapital	9	12 807	12 454	12 452
Sum gjeld og egenkapital		431 253	417 937	418 327

ENDRINGER I EGENKAPITAL

(Beløp i NOK 1 000 000)

	1. januar - 31. mars 2017			
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2017	3 145	994	8 314	12 452
Resultat for perioden	0	0	360	360
Sum andre innregnede inntekter og kostnader	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	-5	-5
Utbytte for 2016	0	0	0	0
Egenkapital per 31. mars 2017	3 145	994	8 669	12 807

	1. januar - 31. mars 2016			
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2016	3 145	994	8 063	12 202
Resultat for perioden	0	0	257	257
Sum andre innregnede inntekter og kostnader	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	-5	-5
Utbytte for 2015	0	0	0	0
Egenkapital per 31. mars 2016	3 145	994	8 315	12 454

	1. januar - 31. desember 2016			
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2016	3 145	994	8 063	12 202
Resultat for perioden	0	0	689	689
Sum andre innregnede inntekter og kostnader	0	0	-1	-1
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	-20	-20
Utbytte for 2015	0	0	-417	-417
Egenkapital per 31. desember 2016	3 145	994	8 314	12 452

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i NOK 1 000 000)	januar-mars 2017	januar-mars 2016	2016
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Renteinnbetalinger	1 486	1 289	5 433
Renteutbetalinger	-806	-552	-3 752
Utbetaling av garantiprovisjon og transaksjonskostnader	-9	-5	-32
Gevinst ved realisasjon av finansielle instrumenter	7	7	15
Utbetaling til drift	-45	-39	-157
Betalt skatt	-338	-202	-838
Netto utbetaling av lån til kunder	-9 142	-4 315	-12 137
Netto (økning)/reduksjon i kortsiktige plasseringer	-5 985	-8 878	3 212
Netto innbetaling/(utbetaling) ved kjøp/salg av verdipapirer	2 726	34 351	25 204
Netto (økning)/reduksjon i andre eiendeler	-663	-25	-12
Netto økning/(reduksjon) i annen gjeld	600	6	11
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-12 168	21 636	16 947
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-4	-4	-20
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-4	-4	-20
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	47 038	19 719	82 752
Tilbakebetaling av obligasjonsgjeld	-35 058	-41 575	-96 675
Renteutbetaling på fondsobligasjon	-6	-7	-26
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån	0	0	1 991
Tilbakebetaling av ansvarlig lån	0	0	-1 758
Utbetaling av utbytte	0	0	-417
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	11 974	-21 862	-14 134
Sum kontantstrøm	-199	-230	2 793
Justering for valutakursendringer	226	238	-2 751
Netto kontantstrøm etter valutakursendringer	27	8	42
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar	76	34	34
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	27	8	42
Kontanter og kontantekvivalenter ved utgangen av perioden	103	42	76
Herav			
<i>Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist</i>	103	42	76
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid</i>	0	0	0

REGNSKAPSPRINSIPPER

Kommunalbanken utarbeider regnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som er godkjent av EU. Regnskapet for 1. kvartal 2017 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, og følger samme regnskapsprinsipper som beskrevet i årsregnskapet for 2016.

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med IFRS krever at ledelsen anvender estimater og skjønnsmessige vurderinger som påvirker bokførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger baseres på historisk erfaring og forventninger om fremtidig utvikling, og faktiske resultater kan avvike fra de estimerte.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller hvor det ikke er tilgjengelige noterte priser på balansedagen fastsettes ved hjelp av verdsettelsesteknikker. Verdifastsettelse krever at ledelsen gjør vurderinger og bruker forutsetninger knyttet til kredittrisiko og likviditetsrisiko knyttet til finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske markedsforhold på balansedagen, kan de øke usikkerheten i regnskapsførte beløp.

NOTE 1

Netto renteinntekter

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	januar-mars 2017	januar-mars 2016	2016
Fordringer på kredittinstitusjoner	2	-4	-20
Utlån til kunder	1 289	1 203	4 993
Sertifikater og obligasjoner	134	155	562
Finansielle derivater	111	23	142
Sum renteinntekter	1 536	1 377	5 617
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	1	1
Obligasjonsgjeld	862	1 998	10 563
Finansielle derivater	98	-1 141	-7 098
Ansvarlig lånekapital	15	17	64
Sum rentekostnader	975	875	3 530
Netto renteinntekter	561	502	2 087

NOTE 2

Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	januar-mars 2017	januar-mars 2016	2016
Utlån til kunder	277	161	-1 542
Sertifikater og obligasjoner	113	177	-185
Finansielle derivater	1 531	2 597	3 247
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0
Obligasjonsgjeld	-1 948	-3 062	-2 564
Ansvarlig lånekapital	-3	9	70
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	-29	-117	-974

Endringer i virkelig verdi oppstår som følge av endringer i markedsparametre i hovedsak obligasjonspriser, markedsrenter, kredittspreader, basisswapspreader og valutakurser, og reflekteres i balanseført verdi og i resultatregnskapet. Siden Kommunalbanken tar svært begrenset valutarisiko og renterisiko, vil endringene i disse markedsparametrene i all hovedsak være symmetriske på eiendels- og gjeldssiden av balansen og derfor i liten grad gi nettoeffekter i resultatet. Endringer i kredittspreader for investeringer i likviditetsporteføljen, fastrentelån målt til virkelig verdi og egne utstedte obligasjoner, påvirker imidlertid periodens resultat betydelig. På samme måte vil også endringer i basisswapper kunne gi vesentlige nettoeffekter i resultatet.

Netto urealiserte tap i 1. kvartal 2017 på 29 millioner kroner stammer fra innlån knyttet til en inngang i kredittspreader i internasjonale kapitalmarkeder.

NOTE 3

Klassifisering av finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 31. mars 2017

	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelseser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	19 002	8 635	0	0	0	10 264	103
Utlån til kunder	276 984	168 748	0	0	0	108 234	0
Sertifikater og obligasjoner	117 278	116 429	0	0	20	829	0
Finansielle derivater	17 174	0	16 043	1 130	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	430 436	293 813	16 043	1 130	20	119 328	103
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 010	0	0	0	0	0	4 010
Obligasjonsgjeld	388 345	229 505	0	0	0	0	158 839
Finansielle derivater	23 608	0	22 383	1 225	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 992	1 992	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	417 953	231 497	22 383	1 225	0	0	162 850

Per 31. mars 2016

	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelseser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	26 476	6 616	0	0	0	19 860	0
Utlån til kunder	261 375	162 459	0	0	0	98 916	0
Sertifikater og obligasjoner	112 403	110 376	0	0	36	1 990	0
Finansielle derivater	17 317	0	16 952	365	0	0	0
Sum finansielle eiendeler	417 571	279 451	16 952	365	36	120 766	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 503	0	0	0	0	0	5 503
Obligasjonsgjeld	354 716	211 644	0	0	0	0	143 072
Finansielle derivater	42 676	0	40 277	2 399	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 787	1 787	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	404 682	213 431	40 277	2 399	0	0	148 575

Per 31. desember 2016

	Totalt	Til virkelig verdi			Holdt til forfall	Utlån og fordringer	Andre forpliktelseser
		FVO	Holdt for handelsformål	Virkelig verdisikring			
Fordringer på kredittinstitusjoner	16 182	5 208	0	0	0	10 974	0
Utlån til kunder	267 521	164 748	0	0	0	102 773	0
Sertifikater og obligasjoner	118 550	117 414	0	0	21	1 115	0
Finansielle derivater	15 921	0	14 955	966	0	0	0
Sum finansielle derivater	418 174	287 370	14 955	966	21	114 864	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	7 584	0	0	0	0	0	7 584
Obligasjonsgjeld	369 933	223 710	0	0	0	0	146 223
Finansielle derivater	26 275	0	25 246	1 029	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 974	1 974	0	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	405 765	225 684	25 246	1 029	0	0	153 807

NOTE 4

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Benyttede metoder for fastsettelse av virkelig verdi faller inn under tre kategorier, som reflekterer forskjellig grad av verdsettelsesusikkerhet.

Nivå 1: Bruk av noterte priser i aktive markeder

Nivå 2: Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsdata som input

Nivå 3: Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på vesentlig grad av ikke-observerbare data/estimer

Det vises til note 11 i årsregnskapet for ytterligere informasjon om verdsettelsesmetoder, inndata, analyser av verdiendringer og sensitiviteter. Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi i Kommunalbankens balanse per 31. mars 2017 fordeler seg på følgende måte i virkelig verdihierarkiet:

(Beløp i NOK 1 000 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Fordringer på kredittinstitusjoner	0	8 635	0	8 635
Utlån til kunder	0	100 866	67 882	168 748
Sertifikater og obligasjoner	71 286	42 295	2 848	116 429
Finansielle derivater	0	12 427	4 747	17 174
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	71 286	164 223	75 477	310 986
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Obligasjongjeld	0	137 984	91 521	229 505
Finansielle derivater	0	5 663	17 945	23 608
Ansvarlig lånekapital	0	0	1 992	1 992
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	0	143 647	111 458	255 105

Avstemming av endringer i Nivå 3

	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjongjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2016	65 728	2 511	76 857	1 974	-17 952
Kjøp	0		-654	0	-858
Salg	0	0	0	0	0
Nye utstedelser	9 546	0	20 849	0	0
Nedbetaling	-3 803	0	-10 453	0	1 728
Overføring til Nivå 3	644	426	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-918	-403	0	0	0
Gevinst/tap resultatført i perioden	-3 315	314	4 923	18	3 884
Balansført verdi per 31. mars 2017	67 882	2 848	91 521	1 992	-13 198

Beholdninger som beløper seg til om lag 10 milliarder kroner er overført fra nivå 2 til nivå 1 i 1. kvartal 2017. Det er netto overført beholdninger for 251 millioner kroner fra nivå 3 i kvartalet. Overføringer til og fra nivå 3 skyldes hovedsakelig endring i tilgang på

Realiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter i Nivå 3 er presentert i resultatregnskapet som "Netto gevinst/tap på markedstransaksjoner", mens urealisert gevinst/tap er presentert som "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter".

Opplysninger om verdsettelsesmetoder:

De finansielle instrumentenes struktur og egenskaper definerer hvilken verdsettelsesmetode som benyttes for å fastsette virkelig verdi. Virkelig verdi av instrumenter uten innebygde derivater eller opsjonselementer fastsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenten utledes av relevante observerbare pengemarkedsrenter og eventuelle andre risikofaktorer som har betydning for verdiutviklingen. Dersom slike risikoparametere ikke kan observeres på balansedagen, kan ledelsen gjøre vurderinger og anvende estimer ved fastsettelse av virkelig verdi. Finansielle instrumenter med innebygde derivater eller opsjonselementer verdsettes ved hjelp av en kombinasjon av en diskonteringsmetode og opsjonspringsmodeller som bruker både markedsdata og estimer som inndata. De mest signifikante ikke-observerbare data benyttet i verdsettelse i nivå 3, er kredittisikopåslag for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked. Tabellen nedenfor viser resultateffekten av en 10 bp økning i diskonteringsrenten for relevante eiendeler og gjeldsposter innenfor nivå 3 per 31. mars 2017.

	31. mars 2017
Utlån til kunder	-288
Sertifikater og obligasjoner	-4
Finansielle derivater	26
Obligasjongjeld	387
Ansvarlig lånekapital	22
Total	143

NOTE 5

Utlån til kunder

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	31. mars 2017	31. mars 2016	31. desember 2016
Hovedstol	275 700	258 734	266 558
Påløpte renter	1 099	1 031	1 056
Justering til virkelig verdi	184	1 610	-93
Totalt	276 984	261 375	267 521

NOTE 6

Obligasjonsgjeld

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	31. mars 2017	31. mars 2016	31. desember 2016
Obligasjonsgjeld per 1. januar (nominell verdi)	376 785	400 894	400 894
Nye utstedelser	47 038	19 719	82 752
Nedbetalinger	-35 045	-39 667	-93 926
Amortisering	-13	-1 908	-2 749
Valutajustering	5 644	-16 295	-10 185
Obligasjonsgjeld ved periodens slutt (nominell verdi)	394 409	362 743	376 785
Påløpte renter	2 887	2 717	4 390
Justering til virkelig verdi	-8 952	-10 744	-11 242
Sum obligasjonsgjeld	388 345	354 716	369 933

NOTE 7

Sertifikater og obligasjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)

Sertifikater og obligasjoner fordelt per type utsteder	31. mars 2017	31. mars 2016	31. desember 2016
Norge			
Utstedt av andre	2 135	12 698	2 281
Utland			
Utstedt av offentlige ¹	106 450	74 315	107 028
Utstedt av andre	8 693	25 390	9 241
Sum sertifikater og obligasjoner	117 278	112 403	118 550

¹Herunder, sertifikater og obligasjoner utstedt eller garantert av stater, sentralbanker, delstater, regionale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på gjenværende løpetid	31. mars 2017	31. mars 2016	31. desember 2016
Under 1 år	56 338	51 331	52 497
1-5 år	54 820	60 798	59 965
Over 5 år	6 120	274	6 087
Sum sertifikater og obligasjoner	117 278	112 403	118 550

NOTE 8

Kreditteksponering i sertifikater og obligasjoner

Tall i tabellen representerer faktisk kreditteksponering

Eksponering per 31. mars 2017

Forfall	< 1 år				> 1 år				Ikke ratet	Totalt
	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	BBB	A	AA	AAA		
Stater og sentralbanker	8 604	0	0	0	0	616	13 379	4 014	0	26 613
Multilaterale utviklingsbanker	7 221	0	0	0	0	0	1 243	8 017	0	16 481
Regionale myndigheter	28 014	0	0	4 965	0	777	13 139	13 050	3 410	63 355
Finansinstitusjoner	566	0	0	0	0	0	0	0	0	566
Verdipapirifisering	0	0	0	0	0	0	10	8	0	18
Covered Bond	6 967	0	0	0	0	0	151	3 127	0	10 245
Totalt	51 372	0	0	4 965	0	1 393	27 922	28 216	3 410	117 278

NOTE 9

Ansvarlig kapital

(Beløp i NOK 1 000 000)

	31. mars 2017	31. mars 2016	31. desember 2016
Ren kjernekapital			
Innbetalt aksjekapital	3 145	3 145	3 145
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	7 919	7 640	7 624
Andel av resultatet som inngår i ansvarlig kapital	360	257	689
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	0	0
Balanseført utsatt skattefordel*	0	0	0
Andre immaterielle eiendeler	-134	-142	-138
Påregnelig utbytte	-112	-103	-390
Andre tillegg/fradrag i ren kjernekapital	329	-401	65
Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	0	0	0
Sum ren kjernekapital	11 507	10 396	10 996
Annen godkjent kjernekapital	994	994	994
Sum kjernekapital	12 500	11 390	11 989
<i>Tilleggskapital</i>			
Ansvarlig lån	2 000	1 571	2 000
Sum tilleggskapital	2 000	1 571	2 000
Sum ansvarlig kapital	14 500	12 962	13 989

*Kun ikke reverserende utsatt skattefordel skal trekkes fra her

Ansvarlig kapital er beregnet i henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak. Urealisert gevinst/tap som oppstår som følge av endringer i egen kredittverdighet omfatter gjeld stiftet gjennom utstedelse av obligasjoner og gjennom inngåelse av derivatkontrakter.

NOTE 10

Kapitaldekning

(Beløp i NOK 1 000 000)

	31. mars 2017			31. mars 2016	31. desember 2016
	Bokført verdi	Beregnings- grunnlag	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning
Kredittrisiko (Standardmetode)					
Stater og sentralbanker	26 613	0	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter	337 000	56 119	4 490	4 263	4 348
<i>Herav norske kommuner</i>	276 944	56 117	4 489	4 188	4 340
Offentlig eide foretak	6 164	0	0	0	0
Multilaterale utviklingsbanker	16 528	0	0	0	0
Finansinstitusjoner	30 353	6 201	496	619	400
<i>Herav motpartsrisiko for derivater</i>	10 786	2 288	183	165	137
Engasjementer med sikkerhet i boligeiendom	39	39	3	4	3
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 933	993	79	290	91
Øvrige engasjementer	23	23	2	2	1
Verdipapirisering	18	11	1	1	1
Tilleggskrav for CVA-risiko	217	2 716	217	177	140
Sum kredittrisiko	426 888	66 104	5 288	5 354	4 984
Markedsrisiko	0	0	0	0	0
Operasjonell risiko (Basismetode)		2 909	233	225	233
Minimumskrav ansvarlig kapital		69 013	5 521	5 580	5 217
Kapitaldekning			21,01 %	18,58 %	21,45 %
Kjernekapitaldekning			18,11 %	16,33 %	18,39 %
Ren kjernekapitaldekning			16,67 %	14,91 %	16,86 %